

- Gefen, A. (2022). Posthumanist Solidarity: The Political and Ethical Imaginations of Artificial Intelligence from Battlestar Galactica to Raised by Wolves. *Open Philosophy*, 5, 136–142.
- Imaginary rendering of Vaucanson's digesting duck in Scientific American. Retrieved from https://www.researchgate.net/figure/Schematic-of-Vaucansons-Canard-Digerateur-or-Digesting-Duck-Inspired-by-Descartes_fig1_361531188 (access: 04.03.2024).
- Kang, M. (2011). *Sublime dreams of living machines: the automaton in the European imagination*. Cambridge: Harvard University Press.
- Lem, S. (1982). *More Tales of Pirx the pilot*. San Diego: Harcourt Brace Jovanovich.
- Morańska, D. (2023). Creativity as a strategic competence of the information society in the era of artificial intelligence. *HUMANITAS Pedagogika i Psychologia*, 2(28), 41–53, doi: 10.5604/01.3001.0054.4299.
- Mori, M. (2012). The Uncanny Valley. *IEEE Robotics & Automation Magazine*, 19(2), 98–100.

Translated by Autor

WYJĄTKOWOŚĆ CZŁOWIEKA W KONTEKŚCIE ROZWOJU ROBOTYKI W PERSPEKTYWIE „ROZPRAWY” STANISŁAWA LEMA

Streszczenie. Artykuł stanowi analizę relacji człowieka ze sztuczną inteligencją przez pryzmat „Rozprawy” Stanisława Lema. Podejmuje próbę przedstawienia eksploracji Lema dotyczącej złożonej dynamiki między ludźmi a sztuczną inteligencją, ujawniając trwałe znaczenie jego spostrzeżeń w kontekście rozwoju robotyki. Podkreślając zdolność Lema do kwestionowania konwencjonalnych pojęć, artykuł podkreśla odrębne cechy, które definiują ludzką egzystencję wśród postępu technologicznego. Dzięki tej analizie oferuje cenny wgląd w filozoficzne, etyczne i egzystencjalne wymiary relacji człowiek-maszyna, zachęcając do refleksji na temat ewoluującej natury ludzkiej tożsamości w obliczu postępu technologicznego. Czerpiąc nawiązania do prac takich uczonych, jak: Minsoo Kang, Yulia Frumer, Simon Shaffer, Alexandre Gefen i Hiroshi Ishiguro, artykuł przedstawia wszechstronną analizę wieloaspektowego dyskursu dotyczącego sztucznej inteligencji i ludzkości.

Słowa kluczowe: sztuczna inteligencja, roboty, AI, człowieczeństwo, Stanisław Lem

Receipt Date: 10th June 2024

Receipt Date after correction: 25th June 2024

Print Acceptance Date: 26th June 2024